

Empatia i governs desfigurats

«Costa trobar una ambiciosa convicció progressista en el pla de xoc econòmic de l'Estat. I els governs desfigurats no s'acaben a Madrid»

El febrer del 2017 va morir un dels grans pensadors europeus amb el qual hem estat coetanis: Tzvetan Tódorov. El filòsof i sociòleg, amb un ampli camp de treball de resultats influents arreu del continent, va excel·lir en l'estudi del poder de l'empatia humana. Compromès amb els ideals de la llibertat i la igualtat, les seves reflexions resulten plenament vigents ara que ens endinsem en una crisi que exigeix una resposta urgent però que anticipa conseqüències de llarg recorregut.

El coronavirus ens fa recuperar Tódorov i el concepte d'empatia. Hi pensem aquests dies quan observem i fiscalitzem el degoteig incessant de compareixences a distància dels nostres governants, de diferent color polític, i les mesures que intenten posar en marxa. L'exigència de passar pel sedàs periodístic els missatges oficials conviu amb la comprensió per la dificultat que implica la gestió d'una situació d'excepcionalitat de la qual no es recorden episodis equivalents. La tasca és titànica i especialment complexa.

Ara bé, l'empatia no fa somnolent el pensament crític. I tornem a Tódorov. El pensador d'origen búlgar va descriure els perills del neoliberalisme com a ideologia imperant en la classe política i la seva incompatibilitat amb la plena democràcia. Cal recordar-ho ara que es constata la incapacitat de la Unió Europea per oferir una resposta comuna al coronavirus després d'haver negligit en la crisi dels refugiats, un drama aparcat altre cop sota la catifa. I va bé insistir-hi quan s'analitzen amb deteniment les respostes a la pandèmia del govern espanyol, la flamant coalició d'esquerres que havia d'obrir una nova etapa a Espanya.

Costa trobar una ambiciosa convicció progressista en el pla de xoc econòmic impulsat per l'executiu espanyol. De moment, els discursos no tenen aterratge en les mesures, explicades en forma de monopoli per dirigents del PSOE. En la projecció de la resposta a la crisi Podem hi té, fins ara, un paper secundari. S'ha aplicat una moratòria limitada en el pagament de les hipoteques

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/198558/congelacio/hipoteques/pero/no/lloguers/totes/mesures/pla/xoc/incomplet>) quan tres de cada quatre desnonaments es produeixen per impagaments del lloguer, un dèficit criticat per entitats socials perquè satisfà els rendistes i complica la vida als qui els costarà arribar a final de mes. L'allau de morosos que es preveu s'ha deixat, de moment, sense governança.

Sorpren també que l'Estat garanteixi que no hi haurà talls en els subministraments quan el que han aplicat països veïns és, directament, un ajornament de factures. Mentrestant, les empreses energètiques continuen sense haver de fer cap esforç extra en matèria social, protegides com s'han sentit en els darrers dies.

La lletra petita del pla de xoc

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/198591/letra/petita/pla/xoc/adaptar/jornada/congelar/hi/poteca/no/sera/tan/facil>) **aporta encara més dubtes sobre l'abast de les ajudes a assalariats, autònoms i petites i mitjanes empreses.** Per començar, la voluminosa injecció

econòmica anunciada per Pedro Sánchez (<https://www.naciódigital.cat/noticia/198560/pla/xoc/200000/milions/mesures/sanchez/podrien/costar/menys/aixo>) (200.000 milions) és sensiblement inferior si laminem el que aporta l'Estat en recursos (només 17.000 milions, dels quals 2.000 són avals a empreses exportadores). El gran

paquet són garanties públiques per facilitar liquiditat (100.000 milions) i la resta responen a préstecs i inversions privades (83.000 milions). Una simple comparació amb el rescat de la banca ens situa ràpidament. L'Estat va donar per perduts el 2017 més de 40.000 milions que no tornaran als contribuents.

Els paranys de l'anunci grandiloqüent de Sánchez -el govern no té tants diners però fa veure que els té- s'afegeixen a la retòrica utilitzada per contenir la crisi del coronavirus, que és sanitària i serà econòmica. Com a primera recepta, a la Moncloa s'ha aplicat la recentralització, s'ha donat protagonisme a l'exèrcit i la Guàrdia Civil, i s'ha construït el relat de la unitat nacional en detriment del principi de subsidiarietat de les administracions. Alguns diran que l'estat d'alarma porta implícita la imposició, però no és esperable d'una autodenominada coalició d'esquerres més sensibilitat territorial? Al coronavirus li podrem atribuir també la capacitat de desfigurar governs.

Els governs que grinyolen no s'acaben a Madrid. La Generalitat, que ha estat diligent per demanar mesures dràstiques, ha fet veure que tenia competències de les quals encara no disposa, ha mostrat carències en el confinament de la conca d'Òdena i tampoc ha exhibit unitat d'acció, per exemple, en relació a la urgència dels pressupostos. Però potser la gran lliçó per a qui branda diàriament la desobediència és el bany de realitat en l'estira-i-arronsa amb la Moncloa pel confinament. El Govern s'ha queixat -i amb raó, si atenem la corba d'impacte del coronavirus (<https://www.naciodigital.cat/noticia/198443/nombre/morts/coronavirus/estat/avanca/doble/rapid/italia>) -, però ha acatat. Més desfiguració, la que hi ha entre la retòrica i els fets.